

Latweefchu Awiseß.

Nr. 2. Zettortdeenâ Stâ Janwar 1842.

Zelgawas pilfatâ irr 1841mâ gaddâ

	Dsimmuſchi.				Mirruſchi.		
	Labri.	Puiſchi.	Meitaß.	Da- wiſſam.	Puiſchi.	Meitaß.	Da- wiſſam.
1) No Wahzu Lutterâ draudſes	57	87	83	170	35	41	76
2) No Latweefchu Lutterâ draudſes	193	268	268	536	169	163	332
3) No Wahzu Kalwinu draudſes	3	5	8	13	5	4	9
4) No Kreewu tizzibaß draudſes	34	34	29	63	61	9	70
5) No Kattolu draudſes	8	23	15	38	31	13	44
	295	417	403	820	301	230	531

Wiſſeem par ſinnu.

Lai Kemmerê par to laiku lab fungi tur fanahf pehrtees ne peetruhtu weefeem, wiß kaß pee uſturra waijadſigß, tad muhſu angſti zeenijamß General-Guberneerß, Baron von der Pahlen irr pawehlejiß, no pirmu Zuhli lihßj pirmu August mehneſcha deenaß, jebkurâ katrâ nebbelaß deenâ, Kemmerê tirgu turreht. To lai wehrâ leek! Zelgawas pillt, 4tâ Dezem-ber 1841.

Walbiſchanas-rahtß Diederichß.
Walbiſchanas-ſekretehrß v. Wolſchwing.

Leelas baileß paihfina zilweka dſihwibu.

(Stahßß)

Kahßß Englenderu kuggeneekß ſtahßta notiffku-
mu, kaß tâ ſkann: „Mehß Indies ſemine no-
braukufchi, kahdâ wakkarâ ſpehlejam kahrtes fa-
wâ kohrtelt. Weenß, muhſu draugs, Makſej
wahrâ, allach winneja un winna waigß ar-
ween palikke preezigakß, kad tur pretti mehß jo
wairak noſkumman. Bet uß weenreiß paleek
Makſejß zittahßß un friht kâ dſittâß dohmâß.
Spehlejeet, Makſej! eß winnam ußfauzu, kaß
tad jußß kawee? Te wiñſch arbild: „Kluſſu,

draugs!“ un patß nobahleja. Nu! kaß tad
jumß kaiſch? praſſiju un gribbeju ußzeltees, bet
wiñſch luhdſe: „No Deewa puſſeß, ja jumß
drufzin manniß ſchehl, tad paleezeet fawâ weetâ.
Ja jußß drufzin pakuſtajtees, tad eß eſimu pagal-
lam. Mehß brihnodameeß zittß zittu ußſkatti-
jam, bet muhſu Makſejß wehl ſazzija: „Nah-
wiga tſchuhßka (Cobra de Capello) irr man
ap kahju aptinnuſeeß.“ To dſirdejuſchi,
mehß gribbejam ſprukt nohßt, bet uß winna luhg-
ſchanu palikkam turpat ſeßſchoht, jebſchu gan
ſinnajam, ka ta tſchuhßka no winna atlaiſda-
meeß, mumß ußkrittihß. Makſejß wakkaja iſſaß
biſſaß un ſihda ſekkeß, tâ, ka wiñſch itt ſkaidri

wissu warreja just, fo ta tschuhfka darrija. Wünsch arween wairaf nobahleja un gan drihs ne drihksteja wahrdu runnaht, nej dwaſchu wilkt. Muhsu bailes arri ne bij masas. Us weenreis wünsch isſauz: „Atneſſeet peenu un noleijeet të drufzin ſemne. Drihs redſehs, kà ar mannim buhs. Man ſeewa un diwi behrni mahjà Giro-pas ſemne, teem aiſneſſeet dauds labbas deenas un ſakkeet, kà es winnus ſwehtidams mirris. Mans eenaidneeks welkàs arween wairaf us augſchu. Wai Deewin! woità man jamirſt! Peedohd ſchehligi mannus grehkus!“ Pa tam peens tilke atneſts un winnam turwu peelikts. Bet Makſejs ſazzija: „Laikam ir tas ne lihdsſehs! winna jo zeetaki peefinnahs — es ne drihſtu us ſemmi ſkattitees — winna taiſahs jums uſkriſt — woi laikam ees pee peena, — luhdsami, ſehdeet rahmi!“ Pa tam tschuhfka bij atlaiduſees no Makſeja wallà un pee peena gahjuſe. Makſejs nſlehze preezigi ſaukdams: „Paldees Deewam! es eſmu wallà,“ un nokritte gihbdams ſullaina preeſchà, kas to isneſſe ahra. Einmans, kà arri mehſ ne palikkam us weetas. Tſchuhfku ar ſohbini nokahwam, bet nabbags Makſejs ne warreja no ſawahm isbailehm atſpirgt; wahrge un wahrge arween; kamehr bes laika nogahje kappà.“

U. L.

Atbildeschanas us galwas lausischanu eeksch Nr. 49. 1841.

3ſchas usdohſchanas atbilda.

Pirmejam bija 25 un ohtram 35 reekſti. — Schahdu lufteſ rehkenuminu warr arridsan ar wairaf jeb masaf reekſtu (ahvolu, pautu u. t. j. p.) ſkaiſteem usdohſt, pee kurreem tomehr ta patſi lihdsinaschana (Verhältniß) paleek. Par proh-wi: Ja pirmais us ohtru buhtu ſazzijis: „Dohd man weenu (jeb 9) reekſtus no taweem, tad man tikpatt dauds buhs kà tew;“ bet ohtrſ atbildesjis: „Dohd tu man labbaſ I (jeb 9) reekſtus no taweem, tad man ohtruteek tik dauds buhs kà tew.“ Saproh-tams: kà tad pirmejam, kad 1 praſſija, buhtu 5, ohtram 7; kad 9 praſſija: pirmejam 45, ohtram

63 reekſti bijuſchi. Pee ſchahdahm rehkenu-minu-lihdsinaschannahm pirmeja reekſtu-ſkaiſti ka-trureis lehti jo lehti atraddiſi, kad to ſkaiſti jik weens no ohtra praſſahs ar 5 wairoſi, bet ja ar 7 wairoſi, tad atkal isdabbuſi jik ohtra reekſtu ſkaiſtis irr leels. Nemſim mehginadami, kà kahds buhtu 12 reekſtus no ohtra praſſijis, ſawu ſkaiſti woi nu tikpatt leelu jeb ohtruteek tik leelu gribbedams dabbuht. Nehkimi tad tà — kà augſcham mahziju — ſazzidams: $5 + 12 = 60$, tik dauds reekſtu irr pirmejam, un atkal $7 + 12 = 84$, un tik dauds reekſtu irr ohtram; atnemm nu 12 no 84 nohſt un tohs peeſkaiſi pee 60 klaht, tad buhs katram 72 reekſti; jeb ohtradi: Atnemm 12 no 60 nohſt un tohs peeſkaiſi pee 84 klaht, tad pirmais tik 48 reekſtus paturr, bet ohtris 96 dabbohn, tas irr ohtruteek tik dauds reekſtu.

P. S.

Pihpes eenaidneeks dſeed:

1.

Paldees jums miſlahm grahmatahm,
Un awiſſichu lappinahm,
Kas mahza ſenn dauds labba;
Tahs rahd' kà ſikſas eerafchàs,
Dauds gruhtunus un ſlimmibas,
Wehl atneſs deemschehl taggad.

2.

Par frohds'neekem dauds wehlejahs
Gribb deggi tapt — nu jabrihnahs!
Teem effohſt labbas deenas. —
Tee ſehdohſt galda gallinà,
Un naudu nemmohſt aumalà,
No teem, kas dſere bes ſinnas.

3.

Kad ſchuhpis jaw irr peedſehris,
Gull plahnà itt kà noſprahdsis.
Krahz, ſchnahz un ſapnds kaujahs;
Kad atmohſtahs kampj aſohſtè,
Naw neeka, kampj tad kabbatè,
Kur pihpis? tà ſchis blaujahs.

4.

Kad krukku ſohbòs cekohdis,
Kas ſmird kà feſts kas ſapuwis,
Tad kahrn pehz ugguntina.
To dabbujis ſchis uſneſche
No ugguns nu wairs ne ſprehke,
Kas ſleppa degg pee winna.

5.

La iswelfahs us ehzinahm,
Un drihs jastatt ar schauschalahm,
Rà leesmas juntà schaujahs,
Nu zaur scho leclu netikli,
Sahk ugguns eet ar wehtikli,
No junt, us juntu lauschahs.

6.

Gan manna leelee pihpmanni,
Un brandawihna dsehrej, ¹
Rà spehki teem fahk isust;
Gan dakteri' arr publehahs,
Tohs mahziht: fa irr aztinàs,
Drihs flimmibas mehds eekrist.

7.

Tad tomehr dsehrt ne mittejahs,
No pihpas behgt arr ne faunahs,
Lai arri mohza behdas.
Ro ne baudija wezz-tehwi,
To taggad bauda puischeki;
Wai faulht, nu firds ehdas!

8.

Dauds aishnes maifes kullkulus,
Un atdohd naudas pimberus,
Par sapuwuschahm lappahm.
Ro schihdi, wahrta pabenkòs,
Kas puhst arr daschreis pagrabbòs,
Vehz tahm eet, trappu trappahm.

9.

Zik atdohd maifes gabbalu,
Kad tam dohd pihpja tabbaku,
Ro ehri' , bes prahta darra!
Kad tabbaks naw fo pihpè bahst,
Tad wezzus zibbakus fahk kohst
Tè, reds kam leela warra!

10.

Kad sehns jaw bandu pelniht fahk,
Tad pihpi sewim pirktees mahk,
Ro fuhz itt bahls palizzis.
Vehz grahmatahm tas ne praffa,
Kad dohd tam tahs, tad ne laffa,
Vehz krukks gluhn falihzi!

11.

Lai Deews dohd fa jel pihpmanni,
Un brandawihna dsehrej,
Us ihstu zekku klastu.
Fa tee wehl sawàs eeraschàs,
Ra zuhkàs dublòs eerauschahs,
Tad! teescham gals buhs klastu.

R. E. S — 8.

Strundes pagasta Stohlmeisters.

Pihpes smehtetajs dseeds

1.

Kur tik azzis mett tur behdas
Pasauliti wahrsina,
Upsmeij wezzas tehwi pehdas
Wissur gipti daudsina!

2.

Krohdsineeks jaw dasch bes maifes —
Deggi rauda affaras —
Brandawihns, tas darroht raises,
Senn jaw mulku isrunnas.

3.

Bet nu, atmends lai nreham
Smeekli nu wairs ne derrahs,
Gribb lai tabbakam arr swehram;
Pihpas aisleegt eegribbahs!

4.

Walbneeki breshz: deggoht mahjas,
Klehtes, statti, kuhluni
Dakteri teiz: azzis wahjas
Dabbohn leeli pihpmanni.

5.

Kalabb wezz-tehweem bij pihpas
Wissu leelee gahrðumi?
Un bij aztinas fa timpas
Arri gudri padohmi —

6.

Pihpes-ugguns galwas mattus,
Cereebuscham kurrinoht —
Sohbgalli stahst garrus stahstus,
Ro pihpina padarroht.

7.

Gan teef — ugguni gan faifa
Aplamneeki, nepraschl,
Bet woi pihpinas to taifa,
Sakkat man jel praweeschi? —

8.

Kur lisk pihpas pimberinu
Sehns kad bandu isdewis?
Pirkò jaw neekus, grahmatinas,
Zik fo galwu pazehlis?

9.

Ro gan weesibàs bes pihpas
Darris; fo us zellinu?
Rà gan isfaktisees luhpas,
Geradduschas pihpina?

10.

Woi fa mehrakeem eeksch flastes,
Weesibàs buhs farunnas?
Teescham! itt fa funs bes astes,
Tà irr wihrs! bes pihpinas.

11.

Tabbaku no tablas semmes
Wedd, un paschi audsina!
Slimmibâ! tahs pirmas sahles,
Lad wehl pihpi nizzina?

12.

Zittu mittelki jo lehti
Labbaki lai aistleegtu —
Det ne pihpi! tas irr welti —
Labbak baddu panestu!

13.

Gan bes maifites naw preeki,
Urri fahpës zeeschana, —
Det prett pihpi! tomehr neeki,
Labbaks augsta dahwana!

U. Sch — I — n.
Ehds. Wahzu dseebatajs.

las Eezawas pagasta teefas peeteizahs un teefas
spreedumu sagaida. Leelâ Eezawâ, 12tâ Dezem-
ber 1841. 2

(Nr. 261.) ††† Zehkab Selle, peefehdetais.
Ewert's, pagasta teefas ffrihweris.

No Witenpeltes pagasta teefas tohp wiffi tee, kam
kabbas taisnas parradu prassischanas buhtu pee ta
Witenpeltes fainmeeka Bullu Frizz Snoht, par
kurra mantu parradu deht konkurse spreessta, usaizi-
nati, lihds 11tu Webruar 1842 pee schih's teefas pee-
teiftees. Witenpeltes pagasta teefa, tai 17tâ Dezem-
ber 1841. 2

(Nr. 65.) ††† Embe Griffe, pagasta wezzakais.
Brauer, pagasta teefas ffrihweris.

Teefas fluddinafchana s.

No Leelas Eezawas pagasta teefas tohp zaur scho
finnamu darrihts, ka par to mantu ta nelaika Eeza-
was meschafarga Ahbelu Kurra Grünberg parradu
deht konkurse spreessta, lai tabehl wiffi, kam kabbas
parradu prassischanas jeb zitta kabbas dalliba buhtu, ar
schahdahm prassischanaahm, pee saudeschanas sawas
teefas, wiffuwehlak lihds 12tu Webruar 1842 pee Lee-

Zittas fluddinafchana s.

No nahkofcheem Jurgeem warr dsintas Garroschu-
muishas Reikalu mahjas un no nahkofcheem Jahneem
to Reikalu frohgu us arrenti dabbuht. Klahதாக
sinna's par tam dohd dsintas Garroschumuishas mui-
shas walbischana. 1

Jkstrumes Pohbu-frohgs irr no Jahneem 1842 us
3 gaddeem pappas us arrenti dabbujams. Klahதாக
sinna's warr muishâ dabbuht. 1

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Nihgâ, tanni 29tâ Dezember 1841.

	Sudraba naudâ.			Sudraba naudâ.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
I jauns dahlberis gelbeja	1	33	I pohbs kannepu tappe maksahs ar	—	90
I puhrs rudsu tappe maksahs ar	1	65	I — linnu labbakas surtes — —	1	80
I — kweeschu — —	3	—	I — — sliktakas surtes — —	1	60
I — meeschu — —	1	25	I — tabaka — —	—	65
I — meeschu = putraimu — —	1	80	I — dselses — —	—	75
I — ausu — —	—	75	I — sweesta — —	2	50
I — kweeschu = miltu — —	4	—	I muzza filku, preeschu muzza — —	7	50
I — bihdeletu rudsu = miltu — —	2	40	I — — wihtschnu muzza — —	7	75
I — rupju rudsu = miltu — —	1	70	I — farkanas sahls — —	7	—
I — sirnu — —	1	60	I — rupjas leddainas sahls — —	6	—
I — linnu = sehklas — —	2	50	I — rupjas baltas sahls — —	4	40
I — kannepu = sehklas — —	1	50	I — smalkas sahls — —	4	—
I — kimmenu — —	5	—			

W r i h w d r i f f e h t .

No juhrmallas gubernementu augstas walbischanas puffes: Walbischanas = rahts U. Weitler.